

Luomulihan arvoketjutyöryhmä

19.3.2019 klo 12.00-15.00

MTK

Työryhmän kokoonpano

Nimi	Paikalla 19.3. 2019
Petteri Mäkelä , naudanlihan tuottaja	x
Fredrik von Limburg Stirum	
Niina Myer, Yhdistyneet luomutuottajat	
Arto Jokinen, L'uomunokka	
Pasi Tamminen, Tamminen (pj.)	x
Timo Marttinen, Kruunuherkku	
Susanna Vehkaoja, Atria	
Peter Westerholm, Talman luomu	x
Sari Miettunen, SOK	x
Carita Rissanen, Ruokakesko	x
Päivi Rekola, ProAgria	x
Johanna Andersson, MTK	x
Katariina Rehnström, Luomuliitto	
Merja Manninen, Evira	
Tiksu Peltonen, Luomuliitto	x
Aura Lamminparras; Pro Luomu ry	
Marja-Riitta Kottila, Pro Luomu ry	x

Asialista

- Kokouksen avaus
- Ryhmän puheenjohtajan valinta vuodeksi 2019
- Lyhyt kierros markkina- ja tuotantotilanteesta.
- Luomulihantuotanto vuonna 2018
- #Fiksuvalinta -kampanjan onnistuminen
- Mahdolliset uutiset EU:n luomuasetuksen toimeenpanosäädöksistä
- CAP-valmistelu ja luomutoimijoiden näkemykset, Johanna Andersson, MTK
- Rehuasiat: Poikkeusluvut ja täydennysrehut
- Ryhmän toiminnan painopisteet vuonna 2010. Mitä tehdään?
- Muut asiat
  - Tulevat kokoukset

Katsaus markkina- ja tuotantotilanteeseen

- Kauppa käy hyvin, siltä osin kuin saatavuus on kunnossa. Tahto olisi kasvattaa luomumyyntiä.
- Luomulihan kysyntä kasvaa sekä vähittäiskaupassa että ruokapalveluissa.
- Menekki kasvaa, mutta tuotanto ei -> markkinan kasvu on erityisesti alkutuotannon haaste!
- Karitsanlihan tuotanto kasvaa: Tamminen ottaa vastaan vain luomukaritsaanlihaa. Ympärivuotinen saatavuus on hyvä.
- Katso erillinen Luken diaesitys luomulihantuotannosta vuonna 2018.

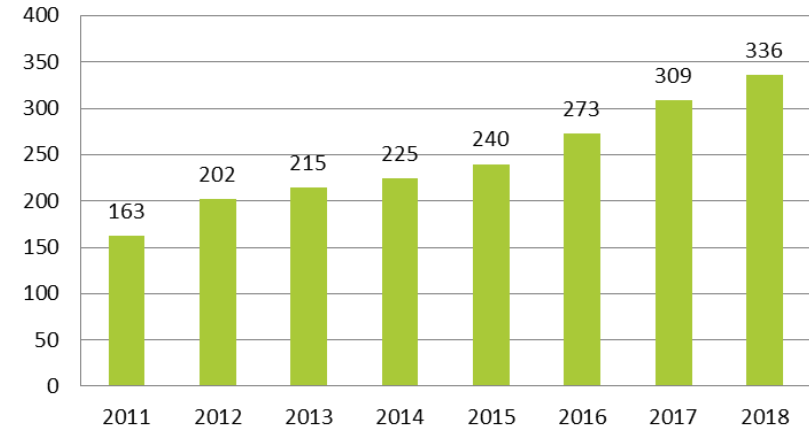
Luomun myynti kovassa kasvussa

LUOMUA. ILMAN MUUTA.

- Vuonna 2018 Luomuelintarvikkeiden myynti lisääntyi 9 % *
- Myynti yhteensä 336 miljoonaa euroa
- Luomun markkinaosuus Suomessa nousi 2,4 %:iin

milj. € **Luomun myynti Suomessa 2011-2018**

* Pro Luomun arvio luomutuotteiden myynnistä. Perustuu päivittäistavarakaupan ryhmittymiltä kerättyihin lukuihin

Tuoteryhmittäin isoja eroja

- Luomun osuus tuoteryhmän myynnistä:

• Kasviöljyt	20 %
• Lastenruuat	20 %
• Kananmunat	18 %
• Hiutaleet ja suurimot	14 %
• Hedelmät	7 %
• Kahvi ja tee	7 %
• Vihannekset	4 %
• Maito	4 %

- Tuoreessa lihassa kasvua 5 %
  - Jauheliha suosituimpien tuotteiden listalla

Valikoima-aukot / liha ja valmisruuat

TUOTERYHMÄ	MITÄ ERITYISESTI
Liha	Jauheliha, siipikarjanliha, erilaistettu muu naudan- ja karitsanliha (esim. erilaiset leikkuutavat, erilaiset rodut ja kasvatustavat)
Lihavalmisteet	Raakamakkarat, leikkeleet
Valmisruuat	Kasvispyörykät ja -pihvit, tuorepuurot, perunamuusi (mukaan otettavat ja mukana kulkevat tuotteet)

Lähde: Luomutuotteiden mahdollisuudet ja valikoima-aukot kaupan valikoimissa 2019. Luomubuumi-hanke

#fiksuvalinta kampanja

- Kampanjan kokonaisnäkyvyys
  - 167 500 näyttökertaa ja 2700 reaktiota (tykkäykset, kommentit & jaot)
  - fb-mainonta 1400 €. -> 120 katselukertaa/€
- Lihapostaukset 2 kpl 14 600 näyttökertaa, 300 reaktiota.
- Hyvä kampanja, aineistosta hyötyä myös ketjun toimijoille.

Luomukasvien ostaminen on [#fiksuvalinta](#).

Luomupelloilla elää n. kolmannes enemmän kasvi- ja eläinlajeja kuin tavanomaisesti viljelyillä pelloilla. Luomukasvis on [#fiksuvalinta](#).

EU:n luomulainsäädäntö, katsaus ajankohtaisiin toimeenpanosäädöksiin

- Nyt vuorossa toimeenpanoasetusten hiominen
- Parhailaan keskustellaan eri eläinten tilavaatimuksista, joissa oli ehdotuksia tilavaatimusten kasvattamisesta nykyisestään. Ehdotukset eivät kuitenkaan saaneet jäsenmaiden kannatusta, joten todennäköisesti tilavaatimukseen ei tule suuria muutoksia.

CAP-valmistelu ja luomutoimijoiden näkemykset, Johanna Andersson, MTK

- Johanna kertoi Cap-valmistelun etenemisestä.
- Ryhmän viesti: Tukipolitiikkaa tulee viedä siihen suuntaan, että tuotantoa tulee enemmän markkinoille.

Rehutilanne

- Tänä vuonna 26.2. mennessä myönnetty 4 lupaa.
- Vuonna 2018 yhteensä 30 myönteistä ja yksi kielteinen päätös poikkeusluvista

Täydennysrehut

- [Ruokaviraston tiedote koskien täydennysrehuja](#)
- Ruokavirasto selvittää valmisteita: Merja Manninen: Löytynyt noin 8 valmistetta.
- Useimmat niistä ovat ketoosin hoitoon liittyviä eli propyleeniglykolia sisältäviä valmisteita, jotka ovat sisällöltään samoja kuin mitä tavanomaisetkin tilat käyttävät.
- Poikimahalvauksen hoitoon luomussa on yksi soveltuva valmiste, joka lienee myös sisällöltään muutoin sama kuin jo aiemmin markkinoilla ollut tavanomainen tuote, mutta siitä on jätetty pieni määrä glyserolia pois, mikä esti sen soveltuvuuden luomuun.
- Uudella reseptillä tehtyä tuotetta markkinoidaan sopivana sekä tavanomaisille että luomuille. Sen sisältö on suomalaisten alan asiantuntijoiden suunnittelema: kalsiumpropionaattia kalsiumista kolmannes ja kaksi kolmasosaa kalsiumkloridia (yhteensä kalsiumia 45 g/putkilo).
- Merja Manninen: Porcifer turvepaali muuttuu alkukesästä 2019 luomutuotantoon soveltuvaksi, rautafumaraattia sisältäväksi tuotteeksi.

Toiveet uuteen asetukseen

Pirkko Tuominen ProAgria

- Nykyinen luonnonmukaisen tuotannon asetus käsittelee vain päivittäiseen ruokintaan tarkoitettuja rehuaineita sekä eläinlääkintään käytettäviä lääkeaineita. Uuden luomuasetuksen toimeenpanoasetusta laadittaessa tulee mielestämme keskusteluun nostaa myös muiden kuin liitteissä V ja VI mainittujen rehuaineiden tilapäisen käytön salliminen silloin, kun eläimen terveydentila on vaarantunut ja kyseisten rehuaineiden käytöllä katsotaan olevan vaikutusta tilan kohenemiseen sekä varsinaisten lääkeaineiden käyttötarpeen vähenemiseen. Muiden kuin liitteissä V ja VI mainittujen rehuaineiden käytön edellytyksenä voisi olla eläinlääkärin kirjallinen tilakohtainen ohjeistus.”
- Tämä uuden luomuasetuksen toimeenpanoasetus on työn alla eli vaikuttamisen aika on nyt!
- -> seurataan asiaa ja konsultoidaan asiasta sekä sianlihan-, että lampaanlihan tuottajia.

Ryhmän toiminnan painopisteet vuonna 2010. Mitä tehdään?

1. Päätettiin tehdä realistinen luomulihantuotannon kasvutavoite
  1. Vk + horeca + vienti. Ensimmäisille vuosille enemmän.
  2. PJ + M-R tekevän alustavan suunnitelman seuraavaan kokoukseen.
2. Horeca
  1. Horeca toimijoiden tapaaminen, mahdollisesti yhdessä kasvisryhmän kanssa.
  2. Ateria-tapahtumaan osallistuminen
3. Vienti: Millä luomua enemmän?
4. Seurataan ja vaikutetaan lainsäädännön valmisteluun:
  1. CAP
  2. EU:n luomuasetus
5. Retki luomusikatilalle!
  1. Puheenjohtaja selvittää ajankohtaa.

Muut asiat ja seuraavat kokoukset

- 14.5. klo 13. Ässäkeskus.
- 29.8 klo 13.00
- 26.11